

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cîsnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscrise nu se înapoiază

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Principii de conduită politică.

I.

Întrați de curând în viața politică, noi Românii din țerile coroanei ungare n'avem nici tradițiuni de partid, nici chiar cuvenitele experiențe câștigate de noi înșine în ceea-ce privește politica practică, ba sînt între noi foarte mulți oameni, altfel lumați, care nici că știu macar ce va să dică „drum bătut“ în viața politică.

N'avem să mergem departe, în Engli-tera, în Franța, ori în Germania, pentru-ca să găsim partide, care existau și acum două ori poate chiar și trei sute de ani, și în-tregi grupuri de oameni, care continuă a-și o lucrare începută de alții cu decii și sute de ani mai înainte. Sînt chiar și aici la noi asemenea partide și asemenea oameni.

Politica cercurilor hotărîtoare din Viena nu este o născocire a oamenilor, care astăzi constituie acele cercuri, ci o moștenire rămasă dela generațiunile tre-cute. Sînt acum o sută, două, ba chiar mai multe sute de ani, atât scopurile, cât și procedurile erau — *mutatis mutandis* — aceleași: scopurile indicate de împregiurări, ear' procedurile rezultate din practica vieții. Astfel în aceste cercuri nu i-se poate în-tîmpla nimenuia să nu știe ce are să voască, căci scopurile sînt tradiționale, ori se stee la îndoeală în ceea-ce privește procederea, fiindcă și procedurile sînt de mai înainte știute: voim și noi ceea-ce au voit predecesorii noștri și procedem și noi, cum au procedat dînșii, — își dîce fiesce-care.

Totul atîrnă deci numai dela împregiurări. Întreaga politică se reduce la urmărirea cu luare a minți a desfășurării evenimentelor, pentru-ca atunci, când împregiurările sînt prîncioase pentru reali-sarea vre-unui scop, acțiunea se se și în-ceapă fără de întîrziere, ear' atunci, când împregiurările nu sînt prîncioase, se nu se facă o zadarnică risipă de puteri.

Profită, când poți, dar' stăi pe pace și te pregătește, când împregiurările nu-ți sînt prîncioase, fiindcă pentru cazul acesta pregătindu-te profiți: acesta e principiul pus mai presus de ori-și-ce discuțiune, — axioma de stat.

Tot astfel, tradițională, e și politica concetățenilor noștri maghiari, și nici Kossuth nu e primul maghiar care trăsese și moare în exil, ca să salveze un prin-

cipiu, nici dl Tisza nu e primul om de stat al Ungariei, care a pus succesele practice mai presus de principii. Scopuri și proceduri sînt astăzi în genere — ace-leași ca în trecut.

Noi Românii din țerile coroanei un-gare avem oare-care tradițiuni politice, dar' nu și o politică tradițională.

Dintru început sentimentul de con-servare națională ne-a împins spre Curtea din Viena, și în urmă ne-am încredințat și din practica vieții, că în adevăr atât desvoltarea, cât chiar și existența noastră națională atîrnă de puterea Casei de Habs-burg. Nici odată din Viena n'am fost îm-pedecați, adese-ori însă am fost ajutați în lucrarea noastră culturală, și singura noastră plîngere ar pute să fie, că prea puțin am fost ajutați ori că adese-ori am fost pără-siți cu desevîrșire. Dacă examinăm însă faptele, ni se împune sentimentul, că pără-siți am fost numai atunci, când împregiurările erau pentru împărăție nepriun-cioase și cele mai mari interese cereau să fim deocamdată sacrificați. Astfel s'a pro-dus în poporul român sentimentul — a-și tradițional, că atunci când împărăția e tare, le merge Românilor mai bine ca atunci, când ea e slabă. Și fiindcă există în poporul român acest sentiment tradițio-nal, nu s'a putut produce în mijlocul lui nici odată un destul de puternic curent anti-dinastic, deși a existat și există și astăzi între Români oameni accesibili pen-tru un asemenea curent.

Astfel avem tradițiuni politice, care toate sînt dinastice și oare-cum „împără-tesci“.

Aceste tradițiuni însă nu constituie o politică tradițională.

Căci în politică vorba e mai presus de toate de scopuri, eară scopuri tra-diționale, puse de străbuni și urmărite de fii și de nepoți, din neam în neam, până în zilele noastre, noi nu avem. Conser-varea națională, în sine, nu este un scop politic. Ori-și-care popor voește să tră-iască și să se desvoalte, pentru-ca să împli-nească o menire socială oare-care. Me-nirea, pe care vrea s'o îplinească, e scopul.

Ei bine! sînt între noi foarte puțini oameni, care ar ști să răspundă lămurit, dacă li s'ar pune întrebarea:

„Care e menirea socială a Ro-mânilor din țerile coroanei un-gare? Ce vreau ei în lumea acea-

sta? în împărăția aceasta? în țeara aceasta? —

Abia câțiva dintre oameni a-și încă în viață au început să arete scopul ce se impune el de el prin forța împregiur-ărilor, și scopul acesta numai încetul cu încetul poate să intre în conștiința întregulă popor și să devină o tradițiune na-țională păstrată cu sfințenie.

Nu din întîmplare, nu ca din senin s'a ivit idea unirii Ardealului cu Țeara-Ungurească.

Maghiarii și Secuii, care au conceput idea aceasta, timp de veacuri s'au luptat cu toată hotărîrea pentru autonomia Ar-dealului, pe care îl stăpîneau în vîrtutea privilegiilor feudale. Atunci însă, când tirănia privilegiilor a trebuit să înceteze, ei au sacrificat autonomia țerii, pentru-ca să-și poată continua stăpînirea în vîrtu-tea majorității meșteșugite. Așa, cum s'a făcut, uniunea aceasta este o lovitură dată principiilor egalitare, o apucătură antili-berală, ultima opintire făcută contra ideilor, de care e stăpînită societatea mo-dernă.

Atunci dar', când Maghiarii și Secuii au conceput idea aceasta, trebuia să se deștepte și în conștiința poporului român sentimentul, că el, care atât de mult a suferit și atât de mult a fost exploatat în țeara aceasta, este merit a susține în toate împregiurările și față cu ori-și-cine auto-nomia ei, fiindcă el este cel mai de aproape interesat, ca ea să fie autonomă, și el sin-gur poate să susțină autonomia ei cu des-tule șanse de reușită.

Și susținînd autonomia Ardealului, Ro-mâni nu susțin un interes propriu, ci ser-vesc cauza libertății generale.

Dintru început cestiunea autonomiei Ardealului era considerată drept un lucru, care îi privește numai pe Românii din Ar-deal în deosebi, și mulți dintre oamenii noștri politici ar fi dorit, ca Ardelenii să nu se „încăpățineze“ cu autonomia lor.

Astăzi ea e considerată drept o ces-tiune românească.

Încetul cu încetul Românii din Banat și cei din Țeara-Ungurească s'au convins, că din Ardeal se susține libertatea și ega-litatea popoarelor din regatul ungar, că dela Ardeal atîrnă pozițiunea Românilor în viața publică a patriei lor și că numai atunci, când Ardealul va fi autonom, vor pute să se bucure și ceilalți Români din regatul ungar de libertatea de desvoltare.

Și nu mai poate să fie departe timpul, când convingerea aceasta va fi străbătut în toate cercurile politice din regatul ungar, ba chiar și în cele de preste Laita.

Slovacii, Sîrbii și Germanii, care mai țin la naționalitatea lor, vor trebui să simță și ei, că cu totul alta ar fi poziți-unea lor în regatul ungar, dacă Ardealul ar fi țeară autonomă.

Croații, în sfîrșit, din zi în zi tot mai mult vor trebui să simță, că poziți-unea lor nu poate să fie sigură, dacă Ar-dealul nu-și va redobîndi autonomia.

Cestiunea autonomiei Ardealului este o cestiune de echilibru politic, și prin ur-mare o cestiune de libertate, de desvoltare, de putere pentru întreaga noastră mo-narhie.

În ziua, când Ardealul își redobân-dește autonomia, statul ungar e definitiv consolidat ca stat poliglot, și popoarele, care-l constituie, nu-și mai consumă pu-terile luptându-se între ele, ci pornesc spre desvoltarea pacinică.

Eată deci o menire clar formulată, prin împlinirea căreia Românii devin un element necesar și important în viața mo-narhiei.

Admitem noi cu toții, că aceasta e menirea elementului român? voim cu toții, ca să împlinim menirea aceasta? sîntem cu toții gata să aducem jertfe în vederea acestui scop al politicii noastre naționale?

Nu încă!

Pentru mulți dintre oamenii noștri politici scopul acesta e prea mare în com-parațiune cu puterile noastre, ear' pentru alții e prea mic în comparațiune cu aspi-rațiunile noastre: va trebui deci să mai treacă oare-care timp până când pornirea spre un scop comun, fie acesta, fie altul, va fi generală, aceeași la toți Românii pre-ocupați de cestiunile politice.

Și dacă nu sîntem cu toții uniți în ceea-ce privește scopul, nici că poate fi vorba de o unire în ceea-ce privește pro-cederea.

Pentru ori-și-ce politic practic, care admite, că Românii au aici la noi menirea mai sus precisată, e lucru pus mai pre-sus de ori-și-ce discuțiune, că nici odată Românii nu pot să părăsească terenul le-gal, ci au să aștepte și să rabde câtă vreme scopul urmărit de dînșii nu se poate rea-liza pe cale legală. Poate-că mâne ori poi-mâne împregiurările vor fi astfel, încât el

Foia „Tribunei“.

Porumbul raiului.

Poveste din popor

de Iulian Dan.

(Urmare.)

Bujor a căutat apoi pe fratele calului acestuia. În urmă s'au gătit de cale, au luat merinde în deajuns și au plecat.

Abia s'au suit călare amîndoi frații, când caii de odată s'au aruncat cu voinicii cu tot, în slava cerului și eară s'au lăsat în curtea împê-ratului, și apoi calul lui Codru a dîs: „He, hei! drag domnul meu, ține-te acuma și ne spune, cum să vă ducem, ca gândul ori ca vîntul?“

„Duce-ți-ne ca gândul, și ne-duceți ca vîntul“ au dîs amîndoi frații de odată.

După-ce și-au luat rămas bun dela împê-ratul și dela toată curtea lui, au făcut un semn la cai și, cu ei cu tot, au sărit preste zidurile curții și ale cetății, și s'au cam mai dus. Și s'au dus multă lume împărăție ca Djeu să vă fie, că cuvîntul din poveste, mai încolo mîndru și frumos este. Și s'au dus până la marginile împê-răției, unde era o poartă mare de fier, și lîngă poartă era un faur, care potcovia caii cu potcoave de argint, pentru-că de aici încolo caii nu puteau merge cu potcoave de fier. Mai era aici un captor mare, mare, în care era un bus-dugan de 99 mîji de fier, și-l înterbenta de 99 ani.

Faurul a spus lui Codru, că de aici în-colo să începe lumea și împărăția smeilor, și cine a cutezat de a păși pe pămîntul lor acela nu s'a mai înturnat.

Codru nu s'a spîriat de asta, fără a lăsat să-și potcovească calul cu potcoave de argint și a intrat în țeara smeilor. Codru scia, că porumbul raiului se află la tata smeilor.

Pe Bujor cu calul lui l'a lăsat la faur, dîcînd să-l aștepte aici, ear' faurul i-a dat o perie, o cute și un cuțit și a dîs că: „dacă va fi în primejdie să arunce una câte una îndărpt“.

Preste țeara smeilor domnia tata smeilor care era cu 12 capete și avea 3 feciori; unul cu 3, unul cu 6 și unul cu 9 capete; și toți trei erau însurați.

Tata smeilor trimitea în toată ziua câte un fecior de ai lui pe la marginile împărăției, ca să vadă nu cumva a intrat vre-un străin în împê-răția și hotarul seu.

Când a intrat Codru în împărăția smeilor, tata smeilor a dîs cătră feciorul cel cu 3 capete, se grăbească la marginile împărăției, cătră poarta cea de fier, că lui îi miroasă a pămîntean din ceeaaltă lume; și să-l aducă viu ori mort.

Feciorul, după-ce a intrat în împărăția sme-ilor, s'a dus până la un pod de fier și aci s'a ascuns cu cal cu tot sub pod ca se odihnească.

Calul a știut că vine smeul cel cu 3 ca-pete, și a dîs: „He, hei! drag domnul meu! nu te pune la odihnă, că vine smeul cel cu 3 capete“.

„Las' să vină, dîce Codru, că nu m'am luptat de mult și tare mi dor de luptă“.

Nu a apucat a găta bine vorba și aude, că vine busduganul svîrlit de smeu de o poștă departe; semn, că vine el.

Codru apucă busduganul, și-l aruncă două poște îndărpt și lovesce cu el comăneul smeului.

Smeul a știut numai decît că om străin a intrat în țeara lor, — și a dat pinteni calului, și îndata a ajuns la pod.

Calul smeului, n'a vrut deloc să treacă podul, fără a nechezat odată așa de tare, de s'a auțit preste trei mări și trei țeri. Smeul l'a strîns odată în pinteni, și a dîs: „Hi cal de strige, lupii carnea țî-o mînănce, că nu-mi aduc de nime aminte, care să-mi stee înainte, făr' de Codru și Bujor, voinicii feciorilor!“ „Doară nu le poartă ciorăle picioarele, și corbii ochii pe aici!“

Atunci ese Codru de sub pod și dîce: „Nu! dîu, că mi-le port eu ca un voinic! Dar' cobori de pe cal să ne cercăm puterile“.

Smeul sare de pe cal și îl întrebă: „Cum vrei să ne luptăm, în trîntă să ne trîntim ori în paloșe să ne tăiem?“

„În trîntă să ne trîntim,“ răspuse Codru, și se prind amîndoi la luptă. Codru trîntese pe smeu și îl împlîntă în pămînt până în ge-nunchi; — Smeul se scoală, apucă pe Codru și-l împlîntă până în brîu; — Codru se smu-cesce, apucă pe smeu și-l împlîntă în pămînt

până în grumazi, apoi cu paloșul îi taie cape-tele, și le aruncă hrană la fiare.

Vădînd tata smeilor că feciorul seu cel cu trei capete nu mai vine, — a trimis pe feciorul seu cel cu șese capete și i-a poruncit să aducă ori viu ori mort pe ori-cine, care a cutezat să calce pe pămîntul lui.

Codru de aici a plecat mai departe la drum și s'a dus până la un pod de aramă. Aci eară s'a băgat sub pod ca să odihnească. Dar' abia s'a așezat, când a și sosit busduganul smeului, semn, că smeu vine. Codru l'a apu-cat și l'a aruncat șese poște îndărpt și a lovit pe smeu în mână.

Nu mult după aceea a sosit și smeu cel cu șese capete; dar' și el încă a pășit ce a pă-șit fratele seu cel cu trei capete.

După-ce a ucis Codru și pe acesta s'a dus mai departe, până a ajuns la un pod de argint; unde eară s'a pus se odihnească.

Smeul earăși aruncă busduganul spre pod; Codru însă, ca mai înainte, îl isbesce îndărpt cu o îndoită putere și lovesce pe smeu în frunte. Sosese după aceea și smeu; se iau la luptă cu Codru împlîntă pe smeu până în grumazi în pămînt, ia paloșul și-l ucide și pe acesta.

Codru de aici se duce mai departe și merge până ajunge la un pod tot de aur. Aici se pune eară la odihnă sub pod, dară calul dîce:

„Hei! drag domnul meu, acuma te ține și te găta, că ai să te bați cu tata smeilor cel

se va pute realiza, dacă vom fi gata, ca să profităm la timpul convenit de situație. Poate însă, că noi, Românii ați în viață, nu vom ajunge nici o situație priincioasă pentru realizarea scopului nostru politic: vor sta urmașii nostri mereu gata, ca să-l realizeze ei. Deocamdată însă facem tot ceea-ce ne stă prin putință, ca să ne dezvoltăm, să ne organizăm și să ne creăm legături în toate direcțiunile.

Așa ar fi, dacă am ave și noi o politică croită de mai înainte: vorba e însă tocmai, că abia acum, în cele din urmă câteva decenii a început a se croi politica noastră.

Revistă politică.

Sibiu, 16 Decembrie st. v.

Serbătorile apusene n'au fost conturbate de nici un eveniment politic mai serios. Contemplările de Crăciun ale diarelor se ocupă cu situația externă, dar numai puține din ele se leagă în optimism cu privire la aceasta. Chiar a doua zi de Crăciun s'a ținut în Viena de nou o conferință militară sub presiunea Maiestății Sale, ear' „Fremdenblatt“, organul oficiului nostru de externe avertisează dela ori-ce optimism și accentuează, că situația nu 'și-a pierdut la nici o întâmplare caracterul ei serios, căci toate declarațiunile ce se fac din partea rusească împing spre convingerea, că punctul de gravitațiune al situației nu poate să zacă în cestiunea bulgară.

Foile germane, în reflexiunile lor de Crăciun, evită ori-ce discuțiune a cestiunii războiului. „National Zeitung“ scrie despre situația externă înainte de Crăciun, că nu există nici o scire, care ar fi pozitiv neliniștitoare ori ar cionta ori-ce speranță în o rezolvare favorabilă.

Relativ la atacurile ce le-a îndreptat „Kölnische Zeitung“ în contra prințului Ferdinand de Coburg și în contra ministrului Stambuloff, agenției „Havas“ 'i-se împărtășește din Sofia, că un ministru bulgar ar fi făcut următoarelor declarațiuni: Forma de guvernare în Bulgaria și originea franceză a actualei dinastii nu poate să aibă nici o însemnătate pentru Germania ori Rusia. Afirmățiunea, că originea prințului Ferdinand ar neliniști aceste două puteri, seamănă unei batjocuri. Prințul Ferdinand, pe tronul seu, nu poate fi decât un patriot bulgar, în tocmă ca antecesorul lui. Inruidirea lui cu alte curți poate face servicii intereselor bulgare, în vreme-ce tronul bulgar nu poate fi de nici un folos pentru cauza orleanistă în Franca. Afirmățiunea, că prințul Ferdinand a fost ales prin un pretext, în ciuda opoziției deputaților, este falsă. Deputații aveau o încredere nemărginită în guvern și în regentă și ar fi acceptat pe ori-ce prinț propus de acele. Ei sânt astăzi fericiți, că au ales pe prințul Ferdinand, care corespunde pe deplin dorințelor

cu 12 capete; acesta vine cu porumbul raiului pe umărul drept. Pe acesta nu-l vei birui.“

„Bun e Dumnezeu“, duse Codru, „vom vedea ce va fi!“

Tata smeilor, vedând că feciorii lui nu mai vin, s'a făcut foc și pară de mânie, pentru-că a știut că toți sânt morți. A luat buzduganul lui cel mai mare din cuiu și 'l-a aruncat din depărtare de 12 poste, ear' el s'a suit călare pe cal și așa de repede venia, că pe urma lui pământul se cutremura, carba se usca și văile curgeau tulburi.

Când a ajuns buzduganul la podul cel de aur, Codru 'l-a prins din sbor și 'l-a asvilit înapoi cale de 24 de poste și a lovit pe smeu în pept. Ear' în urmă când a ajuns tata smeilor la pod, calul nu a voit să treacă; dară smeu 'l-a strâns odată în pînteni așa de tare de a sărit până în slava cerului și eară a căzut lîngă pod.

Atunci ese Codru de sub pod și duse:

„Aici sânt, bală de smeu! Am venit să iau porumbul raiului, că de multă vreme umblu după el!“

„Mai întâiu spune-mi, cum ai cutezat să calci în țeara mea“, duse smeu, „n'ai știut tu, că aici mulți au intrat, dară nici unul n'a eșit; și cam așa va fi și cu tine.“

„Lasă să fie, — duse Codru, — dar' fă-mi-te scorbort de pe cal să ne cercăm puterile, să vedem că cine e vrednic de viață, eu ori tu?“

Smeul se coboară de pe cal și întreabă: „Cum vrei să ne luptăm? în trântă să ne trântim, ori în paloșe să ne tăiem?“

națiunii. Alegerea a fost unanimă și chiar și opoziția din marea adunare generală s'a grăbit a da mână de ajutor, ca țeara să ese odată din precara ei situație. O deputațiune a adunării naționale avușese misiunea de a aduce pe prințul Ferdinand în Bulgaria, și adunarea națională așteptă în Tirnova, până-ce a fost încunoscîntă din partea presidentului, că prințul 'și-a amînat plecarea până după-ce se va fi pus în înțelegere cu puterile. Tot atât de falsă este afirmațiunea, că candidatura prințului ar fi fost impusă de Ungaria; Bulgarii la nici o întâmplare nu sânt obiceiuiți a căuta sfaturi străine, și cu atât mai puțin a asculta de indiviți, ca Waldapfel. Acesta din urmă a avut în Sofia relațiuni cu episcopul Clementie și cu Zancovistii.

„Le Soleil“ primesce din Viena împărtășirea, că misiunea generalului Schweinitz e zădărnicită cu desevirșire. Țarul ar fi primit foarte rece pe ambasadorul german și nu a dat permisiunea de a se publica actele falsificate. Cestiunea concentrării de trupe nici nu va fi atinsă.

„National“ din Paris aduce o scire, pe care el însuși o numește „surprîndătoare“, după care arhiducele Ioan ar fi petrecut în Petersburg în cel mai strict incognito, acum se află în Londra și de acolo va merge la Berlin, spre a sonda curțile, dacă nu 'l-ar accepta pe el de principe al Bulgariei. Această foie duse, că în Viena se desaproabă acest pas al arhiducelui și nu 'i-s-ar permite a accepta candidatura pentru tronul Bulgariei.

Într'aceste Rusia, dacă nici nu continuă cu concentrările de trupe în Polonia, își manifestează pregătirile de războiu în alte direcțiuni. Astfel se depeșează din Iași, că calea fierată de Sud rusească a primit ordin de a face dispozițiuni, ca la cas dacă va sosi un avis, să poată ține pregătite în timp de 24 oare 414 vagoane pentru un transport de 15.905 soldați.

Un lucru fără de rost.

Cetitorii nostri își vor mai fi aducînd aminte de bravura d-lui avocat Partenie Cosma, care a cerut intervenirea judecătorei, pentru-ca să poată publica, drept rectificare, în coloanele „Tribunei“, un șir de invective contra redacțiunii și contra susținătorilor „Tribunei“.

Am publicat atunci pretinsa „rectificare“ a d-lui P. Cosma, nu însă pentru-că primiserăm dela judecătoria din Sibiu porunca de a o publica, ci, mai înainte de a fi primit porunca aceasta, fiindcă sîntem de părere, că în deosebi așa, cum o apucase, dl P. Cosma, grîndu-ne de rău, ne ridică în ochii oamenilor cu bun simț.

Am ținut însă totodată să se scie, că dl P. Cosma, fostul președinte al comitetului „național“, nu s'a sfiit a cere intervenirea judecătorei față cu un organ de publicitate al Români-

„In trântă să ne trântim“, — duse Codru. Și s'au apucat la trântă, și unde nu se trântia, unde nu se isbiau de se scutura pământul sub ei, dar' nici unul nu se putea birui. Apucătu-mi-s'au apoi să se taie în paloșe; dar' nici așa nu s'au putut dovedi.

S'au făcut deci două petri de moară și prăvălindu-se din două virfuri de dealuri se ciocnau în vale, dar' nu s'au dovedit. S'au făcut apoi două flacări: Codru pară albastru, smeu pară roșie și s'au bătut o zi, s'au bătut nouă, și tot nedovediți au rămas.

Atunci ved ei un corb croncîind pe deasupra lor. Cât ce 'l-a vădut, focul cel roșu duse: „Drag corbuțu meu, înalță-te în slava cerului, ia-ți de acolo roaună pe aripi și vină de stropesce focul cel albastru, că-ți dau mîncare pe șapte zile.“

„Ba nu“, — duse focul cel albastru, — suie-te în înaltul cerului, ia roaună pe aripi și stropesce focul cel roșu, că-ți dau mîncare pe șapte ani!“

Corbul se suie în slava cerului, ia roaună pe aripi, vine și stropesce focul cel roșu. Atunci focul cel albastru se dă de trei-ori de-a roata și se face ear' om, și duse cătră corb să stingă de tot pe smeu, că rămâne fără mîncare.

Focul cel roșu încă se face ear' smeu, dar' slab, și atunci Codru numai decât ia paloșul, îi taie toate capetele și face șapte grămădi de carne pe șapte ani. (Va urma.)

lor, ba chiar al partidului național în deosebi. Căci acesta este un lucru, care nu se face.

De atunci și până în ziua de astăzi ni s'a întemplat adese-ori, ca oameni onorabili să se simță atinși de vre-un articol ori — mai ales — de vre-o corespondență ce s'a publicat în coloanele „Tribunei“, și ne-au trimis rectificări. Dacă aceste au fost concepute potrivit cu cere-rile buneii cuviințe și n'au cuprins termeni, de care alți oameni se puteau simți atinși, ele s'au publicat fără de întărdiere, chiar și dacă noi înșine, redacțiunea, n'am fi fost cruțați în ele. Dacă însă rectificările ni-au părut prea aspre și prea personale, am refuzat publicarea, rugînd pe cei interesați să facă corecturi ori să ne dea voea de a suprima unele pasaje.

Unii s'au învoit, ear' alții ne-au amenințat, că vor face ca dl P. Cosma. Acestor din urmă, vre-o câteva decii la număr, le-am scris și le-am arătat motivele, pentru care un Român, care ține ca frații lui să aibă o bună opiniune despre dînsul, nu face nici odată ca dl P. Cosma, nu se folosească față cu presa română de un drept rămas din timpul absolutismului și păstrat anume pentru mărginirea libertății de presă în deosebi în ceea-ce îi privește pe Români.

Toți, — afară de unul singur, — ne-au răspuns, că dacă e așa, renunță mai bucuros la apărare decât ca să ceară intervenirea judecătorei față cu un țiar românesc.

Acel un singur tovarăș de principii al domnului Partenie Cosma e tot un avocat, dl Iosif Crișianu din Abrud.

Acest domn, precum se vede, de o susceptibilitate excesivă, fiind mai astă-primăvară atins într'o corespondență primită din părțile Abrudului, ne-a trimis o lungă întimpinare plină de termeni aspri la adresa mai multor persoane onorabile, între care dl avocat Filip și părintele protopop Ioan Gal.

'L-am rugat să se mărginească la rectificări și să nu facă personalități, prin care provoacă noue întimpinări din partea altora.

Drept răspuns dl avocat Iosif Crișianu 'i-a trimis redactorului răspunător 10 fl., pentru-ca prin acest mic dar să-l înduplece a publica întimpinarea.

Redactorul, atunci dl Aurel Popa, un om, care nu are trebuință de banii nimenui, și în același timp oficer de rezervă, se simția dator a-i cere d-lui I. Crișianu convenita satisfacțiune pentru presupunerea insultătoare, că poate să fie cumpărat cu 10 fl.; după stăruințele amicilor sei s'a mărginit însă a-i înapoia d-lui Iosif Crișianu cei 10 fl. însoțiți de o scrisoare concepută în termeni conveniți.

Aceste se petrecuseră în ajutorul conferinței electorale.

Ei bine! venind ca delegat la conferința dl I. Crișianu a profitat de ocaziune, ca să ceară intervenirea judecătorei.

Acum am publicat întimpinarea, însă fără-ca să spunem, că avem poruncă să o publicăm. Era o cestiune de tact politic, ca atunci, în fața alegerilor, să nu o spunem aceasta, fiindcă efectul faptei d-lui I. Crișianu nu putea să fie decât depăimător pentru membrii partidului național. Și vorba era ca să facem cu toții tot ceea-ce ne este cu putință, ca să 'i îmbărbătăm pe oameni.

Urmarea a fost, că ne-au și venit întimpinările provocate de d-l I. Crișianu.

Le-am făcut celor interesați împărtășirea, că provocările d-lui I. Crișianu au fost publicate în virtutea unui mandat judecătorec, și 'i-am rugat să ceară și ei intervenirea judecătorei.

Ei au renunțat la apărare.

Dl Iosif Crișianu a cerut cu toate aceste din nou intervenirea judecătorei.

Vom arăta în ce fel de împregiurări.

Asilul „Elena Doamna“.

Extragem dintr'un discurs rostit de dl ministru D. Sturdza în camera României următoarele date asupra „Asilului Elena Doamna“ din București.

În anul școlar 1884—1885 erau în „Asil“ 480 eleve, între care 140 supranumărare, care trăiau în sarcina celor 340 bursiere ori solvente.

Astăzi sînt 404 eleve, dintre care numai 39 supranumărare.

Pentru-ca să se facă această scădere, în anul 1885—6 s'au primit în institut numai 12, în anul 1886—87 numai 23, ear' pentru a. c. 48 eleve noue.

Dintre cele 404 eleve sînt:

- 50 copile osistare de primării, a căroră părinți nu sînt știuți;
- 52 fice de militari morți ori căduți în războiu, — 30 orfane;
- 89 fice de funcționari publici, în parte solvente;

4. 213 orfane de funcționari, preoți ori învățători, unele orfane numai de tată, ear' altele de ambii părinți.

Solvente sînt 65, ear' celelalte 300 sînt bursiere, și 39 supranumărare.

Ministru resumă situațiunea „Asilului“ în următoarele:

Avem 13 la sută fice de militari, în care intră și cele 30 orfane de militari. Avem 64 jum. la sută orfane. Avem 22 jum. la sută fice de impiegați ai statului.

Toate orfaneele asilului formează un număr de 293 eleve. Elevele cu părinți sînt 111 la număr, dintre care 22 fice de militari. Adeca jum. la sută în fața a 28 la sută.

Acum să vedeți ce fel de fete sînt admise în asilul Elena, între acele, care au părinți și pentru-ce ele au fost primite acolo.

Voiu cita pe cele primite din anul acesta:

D-șoara Victoria Frayevald, al căreia tată a fost mai mulți ani architect sau inginer al statului, și care de mulți ani este alienat, ear' muma este cu desevirșire săracă.

Este Sofia Grigoriu din Piatra, fiica unui vechiu institutor, care are 10 copii.

Este Maria Ionescu din Ploiesci, al căreia tată a fost funcționar inferior în timp de 22 de ani, ear' muma e alienată și are alți 3 copii.

Este Elena Teodorescu din Piatra, al căreia tată a fost impieगत postal inferior, care are în sarcina lui 7 copii și copilul lui cel mai mare este o fetiță ca de 18 ani, care e institutoare suplinitoare, îi întreține pe toți.

Este Zoe Dinu din Ploiesci, tatăl ei e funcționar postal inferior de 32 de ani cu 7 copii.

Este Zamfira Bădărău dela Huși, avînd pe muma sa alienată și pe tatăl în arest preventiv și 7 copii rămași pe drumuri.

Este Cornelia Obreja, din Botoșani, muma sa, fostă institutoare, în timp de 15 ani retrasă din cauză de infirmitate, fără avere, însă cu 10 copii. (Aplause.)

Eată modul cum s'au primit elevele în asil.

Un singur lucru trebuie să vă spun, că atunci când stau dinaintea listei tuturor nenorociților, care cer a intra în asil, inima 'și-se sfășie de atîta miserie omenească și este foarte greu să facă cineva alegere. (Aprobări.) Și acolo să vină cineva să ducă ca să se facă concurs. Cum să faci concursul? Concurs la miserie? Cred, că ori-ce om cu cuget luminat nu va pute aproba aci concursul, căci e cu neputință. Binevoii a visita asilul, a cerceta dosarele cu minuțiositate și vă veți încredința, că lucrurile stau așa cum am avut onoare a vi le expune.

Corespondență particulară a „Tribunei“.

(Munții-Apuseni) Vidra, 8/20 Decembrie 1887.

Toți Românii adevărați, din toate părțile țării noastre, 'și-au făcut datorința, manifestînd prin adrese de felicitare, sentimentele de aprobare comună, față de bravul și nemuritorul apărător a 3 milioane de Români — Ilustrisimului general Traian Doda, marele patriot, mîndria noastră națională, care cu pași rezoluți, ton înalt și tare, a dat lumii să înțeleagă și scie asupririle ce îndurăm noi, țeara noastră și scumpa noastră națiune dela înaltul și pentru noi nemilosul și mascerul guvern!

Durere că numai din patria lui Horia, Cloșca și Iancu nu se face nimic!? de unde în vremuri grele și de grea cercare s'a revărsat lumină și s'au făcut pași rezoluți în contra asupririlor și asupritorilor.

Astăzi când toți Românii de inimă — se consultă, se concentrează, — conducătorii din munte dorm somnul pescelui! și oare de unde atîta nepăsare față de cruda tiranie și nedreptate ce se înfige în drepturile Românilor și, cari pe zi ce trece, ne face nesuferită viața ajunși la cea mai mare sărăcie, produsă prin volnicia guvernului și organelor subalterne administrative, care pentru binele și fericirea poporului nu au timp să lucre, îndrepte și facă, ci numai în detrimentul lui sînt tare iscușiți.

Avem advocați, protopopi tineri din timpul nou; acestia dacă ar ave cât de puțin sentiment de iubire cătră poporul ce-'i susține și nutrește, ar pute multe bune să facă — dar' încă odată durere! 'i-a copleșit iubirea de sine mai mult ca cauza sfîntă a poporului. Frica ca să nu se strice cu asupritorii, doară nu ar fi cauza!? ori cum este, e vedit, că diașii trăese numai pentru interesele lor particulare materiale și nu pentru popor.

Pentru-ca onoratul public român — să cunoască și scie asupririle ce din nou năpădesc — băntue și amărăce viața muntenilor; — și că cum ai nostri sînt unele oarbe ale asupritorilor — viu a vă descrie un fapt întemplat la 19/7 l. c.

Poporul din Munții-Apuseni, ca fosti iobagi ai fiscului, de când s'a pomenit a avut dreptul de a pășuna cu vitele munții în timpul verii — așa pentru 29 munți a plătit o taxă anuală de 300 fl. v. a. Cu ocaziunea segregării pădurilor, comunele a împăcat și dreptul de pășunat în munte, — că cu taxa anuală de 300 fl. v. a. se rămână pentru totdeauna. Acest drept în protocoalele de împăciuire, din lipsa de precauțiune a conducătorilor nu se află inferat. — Așa Fiscul după o trăgănare de 6 ani după segregare, numai după ce ne-am pomenit, că direcțiunea silvanală din Cluj a avisat comunele 10 la număr, cum-că pășunatul celor 29 munți se va licita publice la 19 Decembrie a. c. cu suma strigării de 840 fl.

Am alergat la avocați să cerem deslușiri și sfat, că ce e de făcut; — dinșii ne-au mângâiat cu cuvintele, „nu vă putem ajuta, ci ce putem e să plângem împreună cu voi ca Ieremia profetul pe mării Ierusalimului!!

Reprezentățiunile comunale au hotărât, ca dinsele în numele comunelor să nu lăteze, și această pentru a-și rezerva dreptul de apelațiune; ci au însărcinat pe individualități ca să facă aceasta, pentru-ca să nu pună mâna vre-un Ovreu ori străin și pe acest unic ram de existență, dela care condiționează traiul, îmbrăcămintea și plătierea dărilor celor infinite.

În 19 l. c. ne-am prezentat din toate 10 comunele, preoți, învățători și o mulțime de popor, precum și 2 primari comunali, acești din urmă cu musca pe căciulă. După cetirea condițiilor și interpretarea lor pe românește schimonosit, fără înțeles, încât te lua groaza, s'a declarat licitațiunea de deschisă. Cei de față au declarat, că dinșii nu se vor amesteca unul în dreptul celui alt, fiind deja bicial lui D-șeu preste noi.

Primarul comunal din Certegea, bocotan de pe pielea săracului — uitând că și dînsul a fost odată lipit de sărac, a trăit cu vîndarea de scaune etc. — și că pe acel timp era bun mălaiul stăut și mucețit; din ambițiune de a subjuga poporul, a înaintat comisiunii un ofert, și acesta la 11 oare, pe când în condițiuni apriat era scris, că numai exclusiv până la 9 oare are loc.

Vedînd noi aceasta am rugat pe primar, că de e ofertul pe toți munții s'e-l ceră înderept, și se nu amărăscă inimile popoarelor — dînsul în prezența noastră a întărit cu cuvintele: „s'e-l bată D-șeu de e ofertul pe toți munții, ci numai pe 3 ai comunei sale.

În 20 l. c. la încheierea licitațiunii și desfacerea ofertului ce vîndurăm? primarul a oferit pentru toți 29 munți 1247 fl. 30 cr. pe când cu licitațiunea se ridicase dela 840 fl. la suma de 871 fl. 15 cr. v. a. Poporul adunat a erupt în blăstămuri nepomenite, o indignațiune singură în felul ei, — și aceasta cu atât mai virtos, că asupritorul e din sinul poporului.

Acest jude de când e în fruntea comunei Certegea, numai pentru îmbogățirea lui a lucrat, un filer n'a jertfit pentru înaintarea culturii poporului, ci îl ține în întunec, ca mai lesne să poată pescui.

Fiul seu, preot, urmînd sfatului părintesc — la anul 1883 a făcut un ofert preste munții contelui Andrassy — cu care ofert a ridicat munții dela 400 fl. la 2000 fl. v. a., această urcare a prețului munților în detrimentul poporului muntean, care își învărează vitele în acei munți. Aceste sînt fapte întemperate, cari aduc blăstem și urgie.

Ce e mai dureros, că contele Andrassy a închis 3 munți și aceasta pentru lupi, vulpi, urși, ciute și corcodani. Restul munților sînt exarîndați cu prețuri așa urcate, încât pentru o vită se plătesce 2 fl. v. a. Apoi nu este iertat să folosească stănarii și fugrijitorii vitelor pușcă ori pistol, ci căni pentru apărarea vitelor, de dragul sălbăticiunilor contelui! vitele se fie toate mîcate, prădate de urși, lupi, nu e nici o daună!? dar ursul, lupul și tot soiul de animal răpitor persecutat ori spăriat are urmări triste și pe-deapsă aspră.....

Poporul din cauza dragostii contelui pentru sălbăticiuni: suferă, se sărăcește, e aproape de a despera.

Îmi încheiu corespondența rugînd, ca bunul D-șeu, care a mîntuit și ajutat neamul nostru în zile grele, să ne întărească ca să nu ne perdem răbdarea.

Argus.

Cronică.

Domeniile arhierilor sub controlul guvernului. Oficioul „Nemzet“ e informat, că ministrul de culte August Trefort va depune un proiect la camera deputaților, pentru dreptul guvernului de a controla, ba chiar de a dispune asupra administrării domeniilor archie-

reilor romano și greco-catolici. Acest proiect se motivează cu reaua administrațiune a acestor domenii.

Focuri în Sibiu. Ieri seară a erupt foc în prăvălia lui Bugarsky în strada Cisnădiei — am adus notiță deja în ziarul nostru despre aceasta — și focul s'a întins până la magazinul de petrol; o bute plină cu petrolu a explodat cu o detunătură grozavă, în urma acesteia tot magazinul a fost încins de flăcări și prăvălia întreagă era în foc. Paguba e mare, căci marfa din prăvălie s'a stricat toată în urma fumului și a mirosului greu de petrolu. Pompierilor le-a reușit să stingă focul; un cumnat al proprietarului prăvăliei e tot ars pe față și mâni și poartă răni primejdioase.

— Astă noapte între oarele 11 și 12 a erupt foc în pivnițele unei căsi din ulița Poplăcii. Au ars lemne, înădușit; pompierii au stîns îndată focul.

Mort în zăpadă. Duminecă dimineața a fost găsit de poliția din Sibiu șilerul Michail Schneider mort în zăpadă, înghețat de gerul nopții aproape de gară. Noaptea de Crăciun!

Necrolog. Petru Cicerone Curtuțiu, fiul d-lui avocat Moise Curtuțiu din Arad, student în drept în Budapesta, a încetat din viață la 26/14 Decembrie a. c. în etate de 19 ani. Înmormîntarea va ave loc la 28/16 l. c.

Accident. Trei vagoane din trenul personal ce circulă între Orșova și Timișoara a derailat la stațiunea Răcașia. Nu s'a întemplat nici o nenorocire. Trenul a avut o întârziere de 2 oare 13 minute.

Un sat întreg în foc. În 17 Decembrie seara, s'a aprins o casă din mijlocul satului Maldur, în nordul Ungariei; bătea un vînt puternic și îndată focul s'a întins cu iuteală de fulger în toate părțile, încât preste o oară întreg satul a fost în flăcări. Au alergat pompierii din cinci sate vecine, dar focul nu s'a putut nici stinga nici localiza. Au ars cu totul până în pămînt 62 de căsi, cu toate edificiile economice aparținătoare, nici o casă din sat n'a scăpat întreagă. Biserica s'a ruinat de tot; a murit în foc un bărbat, ear' o biată femeie, voină a-și mîntui copilul, s'a înecat în fum și a cădut moartă, pe când copilul tot în același fum a scăpat cu viața și trăește și astăzi. Au ars vre-o 60 de boi, apoi alte vite în mod înspăimîntător. Sătenii nefericiți au rămas goli ca în-sași eara; ei au de gând să emigreze la America.

Remanierea ministerială în România. Un ziar opozițional din Bucuresci scrie, că remanierea ministerială, despre care se tot vorbește de atîta vreme, se va opera îndată după dizolvarea camerei. Se pun mari stăruințe pe lîngă d-ni N. Crețulescu, M. Cogălniceanu, P. Carp și T. Maiorescu ca să intre în noua combinațiune. Consentimentul celor trei din urmă este aproape sigur; numai de dl Crețulescu este oarecare îndoeală.

Principele Baudouin moștenitorul coroanei Belgiei va petrece luna viitoare mai multe zile la curtea regală din Bucuresci.

Tumultul studenților în Rusia. În întreg imperiul rusesc sînt zece universități, dintre care șapte stau astăzi închise din cauza neliniștii ce domnește între studenți. Am făcut în ziarul nostru de vre-o câteva ori amintire despre aceste tulburări; începutul s'a făcut la universitatea din Moscova, unde studenții, de mult purtînd ură contra rigorității inspectorului Brigaslow, s'au răsunat prin aceea, că la un concert unul dintre studenți a tras o palmă inspectorului cu vorbele: „aceasta dela întreg corpul universitarilor“, apoi i-a tras altă palmă, dicînd: „Aceasta pe contul meu privat.“ A doua zi s'a iscat un tumult grozav, au trebuit să ese Cazaci, ca să împrăscie cetele universitarilor revolțai. Mulți studenți au fost greu răniți, 27 au fost relegați ear' ceilalți au fost închiși; în 12 Decembrie universitatea, prin ordin ministerial, a trebuit să-și închidă porțile. În 13 Decembrie, tumultul s'a strămutat la Odessa. Aici a fost mai grozav; portretul lui Tolstoj și al ministrului de culte Deljanow, ba chiar portretul țarului, au fost călcate în picioare. Arestări, relegări, în urmă închiderea universității. De aici s'a strămutat revoluția la Charkow, apoi la Kasa, la Kiew, în urmă la Twer; studenții dela universitățile închise au fugit cu toții la Petersburg, au descris confrăților lor crîdmile soldaților și cum i-au măcelărit Cazacii. Acum a fost rîndul universitarilor din capitală să însceneze tumult, au tipărit proclamațiuni revoluționare; dar patru regimente de soldați au ocupat universitatea cu toate intrările ei; în aceea zi universitatea a fost închisă. Tumultuanții au prins pe rector și l-au bătut cu bătele; mai mult de 80 de studenți au fost puși în fiere și trimiși la pușcărie. Astfel în zilele aceste nici o universitate națională rusească nu e deschisă, căci aceste șapte universități sînt adevăratele institute mai înalte de cultură națională din Rusia, celelate trei universități sînt cu limbă de propunere străină: în Dorpat se propune nemțese, în Varșovia polonește și în Helsingfors se predă în limba svedă-finică. Intre studenții greu răniți la tulburările din Moscova este și fiul principelui Dolgoroucki, guvernatorul Moscovei. Vre-o 5 studenți au fost transportați în Siberia și vre-o 12 relegați dela toate universitățile. Acesta este triumful inteligenței rusești!

Un monstru! Curtea cu jurați din departamentul Boches-du-Rhône (Francia), a condamnat la moarte acum șese zile pe un anume Jean Rocchia, care abuzase de fiica sa, în vîrstă de 18 ani, silindu-o la nelegiuiri: fata a născut doi fii, dar Rocchia a sugrumat pe ambii copii eșiți din aceste relațiuni incestuoase.

Un morb nou. Foile medicale din America aduc scirea, că medicii specialiști au descoperit un nou morb, care până acum nu s'a observat nici cînd. Acest morb a fost botezat cu numele: „Theisme“ și se poate observa exclusiv numai la oameni, care se îndeletnicesc a bea tei în prea mari cantități. Morbul începe cu o nervositate grozavă, în urmă se observă neregularități în mecanismul creierilor și inimii.

Un testament ciudat. Colonelul Nash din Bath, Englitera, a lăsat un testament, în care testează rente de câte 10 lire sterling pe an paracisierilor dela bisericile din Bath, cu condiție ca să tragă clopotele tînguios câte 12 ceasuri în ziua aniversării căsătoriei sale, și în ritm vesel în ziua aniversării morții, care l'a liberat de tirania casnică și de această viață ticăloasă.

Călătorie de nuntă cu velocipedul. Doi Americani, soții Lenis, au hotărît să-și facă călătoria de nuntă cu velocipedul; în decurs de patru luni ei au străbătut cea mai mare parte a Europei și spun, că pre lîngă că și-au petrecut foarte bine, n'au cheltuit decît câte 26 de șilingi pe zi. Mai scii, că n'o se prîndă și această inovație?

Al naibii tâlhar! Mare scandal la universitatea din Bologna și multă ciudă între custozii muzeului! Un tâlhar necunoscut a furat mai mult de 1000 de bucăți de obiecte arheologice, științifice și fiziologice, apoi lucruri de artă chineză și arme mexicane. Dar ce-ți este mai mare minunea, tâlharul a vîndut o parte din obiectele furate muzeului civil din Bologna, și cealaltă parte a vîndut-o muzeului universității; astfel universitatea, nesciindu-se că acele obiecte sînt furate din muzeul ei, a cumpărat cu bani scumpi marfa sa proprie! Poliția caută pe tâlhar, dar se vede că e foarte isteț om și scie cum are să se poarte.

Un proces pentru un corset. Judecătorul de pace din orașul Tulle a dat zilele aceste o sentență foarte caraghioasă: O damă din oraș comandase la un negustor un corset. În ziua hotărîta pentru a-l lua, clienta nu mai voi să-l plătească și-l dete înapoi, fiindcă, dicea ea, corsetul nu-i venia bine. Negustorul o chemă înaintea judelei de pace, susținînd, că corsetul îi venia bine pe corp întocmai ca o mînușe și că dînsa n'avea dreptate ca să-l refuse. Judele de pace a dat sentența aceasta: „Noi, judecător de pace, ascultînd părțile; avînd în vedere, că desbateroa se resumă în cestiunea de a se scii, dacă corsetul de care este vorba se potrivește ori nu se potrivește, că, pentru a rezolva cestiunea aceasta ar trebui ca clienta să-l încerce în fața noastră și că, chiar dacă ar fi încercat în fața noastră pentru a hotărî dacă merge ori dacă nu merge, ar trebui să avem în materia aceasta aptitudini și facultăți, care nu sînt de resortul nostru, și că trebuie să ne mărginim a ne declara competița „ratione materiae“; pentru aceste motive, ne declarăm necompetenți și decidem ca părțile să se judece după-cum vor crede mai bine în fața judecătorilor competenți.“

Omul primitiv actual.

Individul din rasele înapoiate prezintă nise particularități, care-l fac să se deosebească mult de tipul uman superior, de omul alb. Forma capului lui, grosimea pereiților țestei, nasul, sistemul dintar, toate acestea le are deosebite.

Cranul unor sălbatici prezintă câte odată un aspect de maimuță foarte caracterizat. Cât pentru inefalul raselor inferioare, el cîntărește mai puțin; și circumvoluțiunile lui, cum a observat Cuvier și Siedemann și a stabilit Wagner, Gratiolet, Broca, sînt mai puțin numeroase și de un desen mai rudimentar. Diferitele părți ale scheletului corpului arată și ele o serie de trăsături de inferioritate. Oasele negrului sînt mai dure și mai dense. Din examinarea amănunțită a acestor caractere, omul inferior aduce amînte maimuța.

În comparațiunile lor filosofice de cabinet opun brutei pe omul inteligent civilizat, product tardiv dat de cultură și de educațiune; ei insistă asupra mării deosebiri, care-l desparte de animale și conchid că este o creatură de altă esență. Dar e de ajuns să considere ființa umană în stare de natură așa cum îl mai găsim și astăzi, pentru a mai micșora deosebirea închipuită înafară de observațiune.

Printre triburile care trăesc într-o stare de inferioritate de necrețut, se dau antăcietața piticilor Doko (din Abyssinia) sau unor Indiani numiți Diggeri, care trăesc în cavernele munților Sierra-Nevada. Misionarul Krapf, care a vîndut de aproape pe Dokoși, spune că acești sălbatici au toate trăsăturile fizice de o mare inferioritate. Ei nu scii să aprindă focul sau să cultive ceva. Grăunțe, rădăcini smulse din pămînt scormonindu-le cu unghiile și furnici constituiesc nutrimentul lor ordinar; sînt fericiți dacă reușesc să prîndă un șoarece, o șopărlă sau un șerpe. Ei umblă goli prin păduri; incapabili de a-și construi un adăpost, ei se urcă în genere în arbori. Dokoși ignorează aproape pudoarea și nu între-

țin legături de familie decît în mod efemer; după alăptare, muma nu întărește și-și părăsească copilul.

Tot așa de inferiori sînt și locuitorii pămîntului de foc, unele poporațiuni de negri din Sudan, diferite triburi de Boșimani, sălbatici din Australia occidentală, indigenii din Borneo, Miranhanzii din Yupura superioară. Botocudoșii dela rio Belmonte-Farungarii. Acești Farungarii sînt de o extremă sălbăcie. Ei sînt complet goli și lipsiți de ori-ce sentiment moral; antropofagi de cel mai rău fel, ei desgroapă chiar cadavrele pentru a le mîncea. — Veddașii din Ceylan sînt de talie mică, cu o fisionomie bestială. Ei trăesc ca animalele, se adăpostesc între stînci cînd timpul e rău. Pentru a se repauza ei aleg de preferință virful arborilor; ei se refugiează acolo la cel mai mic șgomot, urcîndu-se cu agilitatea maimuței. — Akkașii din mlastinile Nilului sînt de talie mică; coloana vertebrală le e curbată, ca aceea a cimpanzeului; picioarele le au subțiri și terminate cu o labă largă și turtită; degetul cel mare depărtat, laba aptă pentru a apuca. — Negrii din Manilla trăesc în fundul pădurilor ca fiarele, nu ca ființe sociale. Ei sînt de talie mică; picioarele subțiri, corpul acoperit cu păr negru roșatec, pîrl din cap lănos și negru.

Diferiți călători asemenea cu maimuțele pe sălbăciei din Brasilia, pe Kicii și Latu kașii, Actașii din Philipine, Darwin a fost înspăimîntat la vederea Fuegenilor. „Vedînt astfel de ființe, serie marele naturalist, își vine greu să crezi, că ele sînt asemenea cu noi și locuesc aceeași planetă. . . . Noaptea, cinci sau șese din aceste creaturi umane, goale și abia protegeate contra temperaturii acestei teribile clime, se culcă pe pămîntul umed, încovoiate ca nise animale și îndesuite unele într'altale.

Se afirmă adese, că privilegiul omului, ceea-ce îl distinge absolut de celelalte specii vii, este perfectibilitatea. Cu toate acestea nu toate rasele omenești sînt susceptibile de a urma o evoluțiune progresivă, sînt multe care s'au stîns sau sînt pe cale de a se stinga pentru-că sînt refractare la ori-ce progres. Sînt triburi, care, cu toate că au trăit în totdeauna din vîndături, nu au găsit încă un alt mijloc pentru a-și procura vînatul decît de al omori cu petri. Australianii ichtiofagi, care au trăit în totdeauna pe malul mării, nu sciau să fabrice nimic pentru pescuit. N'aveau nici chiar plute pentru a merge la insulele vecine, ci înnotau. — Sînt mulți sălbatici de acest fel, necivilizați. Înzadar misionarii s'au căsnit ani îndelungați să le dee nise rudimente de educațiune; ei n'au reușit de loc. Stupiditatea acestor ființe este une-ori așa de mare încât, dacă trebuie să-și dee osteneală pentru-ca să înțeleagă, ei cad de somn, și dacă insistă mai mult, ajung de se îmbolnăvesc.

Ca totul incapabili de a înțelege ideile noastre cele mai simple, nesciînd se fixeze gîndirea asupra unui punct determinat, ființa umană vegetează în indiferența absolută de tot ce este în afară de preocupățiunile ordinare ale vieții nutritive.

Foamea este aproape singurul său mobil. Vorațiunea lor este cu adevărat bestială, ori-ce îi este bun ca să se îndestuleze și devorează ca o brută. Diferite triburi din Australia și din Africa, unii Andanamii, etc. mîncă și mortăci și chiar păduchi ce mișue pe corpul lor. S'au vîndut Fuegeni mîncînd pesci cruși fără să lase nimic, începînd dela cap și sfîrșind cu coada. (Va urma.)

Încunoscintare.

Din incidentul jubileului de 50 de ani al „Gazetei Transilvaniei“ constituindu-se aici în Brașov un comitet pentru arangiarea acestei serbări în seara de 31 Decembrie 1887 și în ziua de 1 Ianuarie 1888 st. v., se aduce aceasta la cunoscintă publicului român cu invitarea de a lua parte la această serbare.

Acei onorați domni, care voesc să iee parte la această serbare sînt rugați să binevoască a încunoscintă pe subscrisul precedinte al comitetului arangiator pînă în 26 Decembrie 1887 st. v., spre a se pute lua dispozițiunile necesare.

Brașov, în 14 Decembrie 1887.

Vasilie Voina,
președinte.

Serviciul telegrafic

al
„TRIBUNEI“

Budapesta, 28 Decembrie n. Starea lui Sennyey e foarte îngrijitoare. Medicii au renunțat la ori-ce speranță în susținerea vieții lui.

Berlin, 28 Decembrie n. „Nord-deutsche Allgemeine Zeitung“ constată, că în situația generală n'a întrat nici o schimbare vrednică de amintit. Dacă și lipsesc motivele pentru îngrijiri mai mari, tot atît de puțin este justificată o apreențiere favorabilă.

Redactor responsabil: Adrian Casoftanu.

Cursul pieței din Sibiu

din 28 Decembrie st. n. 1887.

Hârtie-monetă română	Cump.	8.40	vënd.	8.45
Lire turcesci	"	11.20	"	11.25
Imperiali	"	10.20	"	10.25
Ruble rusești	"	1.08	"	1.09

Bursa de Budapesta

din 27 Decembrie st. n. 1887.

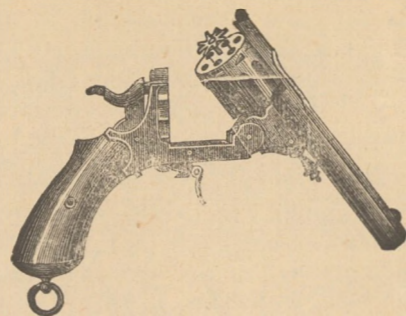
Rentă de aur ung.	6%	—
" " " "	4%	96.50
" " " "	5%	80.50
Imprumutul căilor ferate ung.		148.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune).		93.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune).		—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune).		109.50
Bonuri rurale ung.		101.75
" " " " cu cl. de sortare		101.50
" " " " bănațene-timișene		101.—
" " " " cu cl. de sortare		101.—
" " " " transilvane		101.75
" " " " croato-slavone		—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin		98.—
Imprumut cu premiu ung.		120.—
Locuri pentru regularea Tisei și Seghedin		122.—
Renta de hârtie austriacă		76.25
" " argint austriacă		79.50
" " aur austriacă		107.50
Losurile austr. din 1860		133.—
Acțiunile băncii austro-ungare		560.—
" " de credit ung.		269.50
" " " austr.		268.—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina”		102.—
Argintul		—
Gabeni împărătesci		6.—
Napoleon-d'ori		10.08
Mărci 100 imp. germane		62.34
Londra 10 Livres sterlingi		127.—

Veritabil numai cu aceasta marcă de fabrică.

Elixirul de putere pentru nervi
al profesorului Dr. Lieber

spre vindecarea durabilă a celor mai cerbicoase boale de nervi, în special a gălbînării, durerii de cap, a sentimentelor de spaimă, a migrenurilor, a bătăturii de inimă, a durerilor de stomac etc. — Detalii conține circularul alăturat sticlei. — Pre lungă trimiterea banilor ori pre lungă rambursă se poate căpăta în apotecii în sticle **2 fl., 3 fl. 50 cr. și 6 fl. 50 cr.** [507] 4—13

Depozitul principal: În apot. lui I. de Török, în Budapesta. Depositori: apoteca „La crucea de Genf”, în Sibiu și apoteca Dr. Rothschnack, în Dobrițin.

Carol F. Jickeli

în Sibiu

trimite la cerere franco și gratuit lista prețurilor ilustrată despre puscii, revolvere, părți constitutive ale armelor, cartușe, capsule, recurisite de vânat și de duel. [521] 8—8

Scut în contra iernii!

[518] 6—15

Frumos! Cald! Elegant! Ieftin! Impermeabil în contra frigului și a umezelii sunt Jachetele mele entent de earnă pentru domni și dame

produse de cea dintâiu fabrică de jachete de dame și domni din Viena, pentru ne mai pomenitul și de necețutul preț ieftin de numai

fl. 1.80

Jachetele mele de earnă pentru domni și doamne sînt cea mai călduroasă și totodată cea mai sănătoasă îmbrăcăminte, căci ele țin corpul cald, scutesc de răceală, se dau după ori-ce trup și produc prin colosala lor efinătate senzație generală.

20,000 bucăți s'au vëndut deja.

Ori-cine, care voeșce să aibă o jachetă frumoasă, călduroasă și trainică, se comandeze numai decăt, deoarece-ce sosesc comande în massă și în cel mai scurt timp se va vinde întreg depositul.

Singur și unic a se procura: negustoria de export de jachete din Viena

J. HEMMER, WIEN,

III., Krieglstrasse II.

La comande ajunge însemnarea, dacă are să fie mare, mijlocie ori mică. Expedări pe postă în toate părțile lumii în restimp de 24 oare pre lungă rambursă ori trimiterea înainte a prețului.

Dintre firmele străine sînt reprezentate:

BLÜTHNER, furnisor reg. s. s. de curte în Lipsca, (foarte renumit și întrece ori-ce laudă).

C. J. QUANDT, fabricant reg. de pianuri de curte în Berlin, (solid și foarte fin. Adjustarea perfectă).

Fabrica **APOLLO,** Dresda, (fabricat bizuit, foarte ieftin și adjustat încântător).

Dintre fabricile din Viena sînt prezentate:

HOFMANN, mignon 450 fl., piano scurt 480 fl. v. a. (mare și plăcut la sunet).

BERGER, piano scurt 360 fl., mignon negru 420 fl. v. a.

Pianuri alese

în negustoria de pianuri a lui **HELDENBERG**

în Sibiu.

Piano scurt, mignon și pianino.

Toate pianurile le furnizez cu mult mai ieftin de cum le poate cumpăra ori-care negustor; procurându-le direct; afară de aceasta cele mai bune alese în fabrici de un om de specialitate, prin urmare nu numai alese prin oare-care pianist ban. Pentru judecarea bunei construcțiuni al unui piano se mai recere pre lungă a sci cănta pe el și alte cunoștințe speciale și experiențe.

Garanța de mai mulți ani se înțelege de sine.

Dintre firmele din Viena sînt reprezentate:

BÖSENDORFER, furnisor de curte, mignon, 7 octave 600 fl., piano de concert 800 fl. v. a. (Cel mai brilliant piano).

SCHWEIGHOFER, fabricant de curte, mignon, 7 $\frac{1}{2}$ octave, 650 fl., piano 580 fl. v. a. (Fabricat nobil, cunoscut din vechime).

PROKSCH, pianino 400 fl., piano scurt 480 fl., piano scurt patent 530 fl., mignon 500 fl., negru gravat 580 fl. (Piano de casă fin și plăcut).

POKORNY, (învățel de a lui Bösendorfer) mignon 450 fl., piano scurt 440 fl. v. a.

Farmacia

la „mărul de aur al imperului“.

I. PSERHOFER

Viena Singerstrasse 15.

Pilule curățitoare de sânge mai nainte numite **Pilule universale**, merită cu tot dreptul numirea din urmă, fiindcă în adevăr nu există boală, la care aceste pilule se nu-și fi dovenit deja de o mie de ori efectul lor binefăcător. În casurile cele mai desperate, în care celelalte medicamente s'au întrebunțat fără nici un efect, după folosirea acestor pilule s'a dobândit în nenumărate casuri și în timp scurt, însănătoșare deplină. **1 cutie cu 15 pilule 21 cr.; un pachet de 6 cutii 1 fl. 5 cr.; comande cu ramburse nefrancate 1 fl. 10 cr.**

Pre lungă trimiterea înainte a prețului costă împreună cu expedarea scutită de porto: 1 pachet de pilule 1 fl. 25 cr.; 2 pachete 2 fl. 30 cr.; 3 pachete 3 fl. 35 cr.; 4 pachete 4 fl. 40 cr.; 5 pachete 5 fl. 20 cr.; 10 pachete 9 fl. 20 cr. Mai puțin de un pachet nu se poate trimite.

Au sosit o mulțime de scrisori, prin care consumenții mulțumesc pentru redobândirea sănătății lor în cele mai deosebite și mai grele boale. Fiecare, după-ce va folosi acest medicament, îl va recomanda mai departe.

Reproducem câteva dintre mulțimea de scrisori de recunoștință.

Leongang, 15 Maiu 1883.

Preaonorate Domnule! Pilulele d-voastre produc adevărată minune; ele nu sînt ca alte multe mijloace laudate, ci ele ajută intra adevăr aproape pentru toate.

Din pilulele procurate la Pasca cele mai multe le-am împărțit amicilor și cunoșcitorilor și au folosit tuturor, chiar și persoane de o etate înaltă și cu diferite boale și dureri au dobândit prin ele, dacă nu sănătatea completă, dar totuși o îmbunătățire însemnată. Te rog dar să-mi trimiți earăși cinci pachete. Dela mine și din partea tuturor căți am avut norocirea a ne redobândi prin pilulele d-voastre sănătatea, — cea mai intimă mulțumită

Martin Deutinger.

Bega-St.-György, 16 Februarie 1882.

Onorate Domnule! Nu Vă pot îndestul exprima mulțumită pentru pilulele d-voastre, deoarece-ce pre lungă ajutorul lui Djeu, muierea mea, care a suferit ani îndelungați de *miserere*, s'a vindecat prin pilulele curățitoare de sânge ale d-voastre de această boală, și deși deocamdată mai trebuie să folosească, totuși sănătatea ei e atât de recreată, încât poate să-și caute earăși cu vioiciune tinerească de toate ocupațiunile sale. De această mulțumită a mea Vă rog să faceți us pentru binele tuturor suferitorilor și vă rog totodată pentru trimiterea din nou a acelor două cutii de pilule și două bucăți de săpun chinezesc. Cui deosebită stimă, devotat

Aloisiu Novak.
Grădinar suprem.

Stimate D-le! Presupunend, că toate medicamentele d-tale vor fi tot așa de bune ca renumitul d-tale balsam în contra degerării, care în familia mea a făcut un sfârșit repede mai multor casuri de umflări de degerare, pre lungă toată neîncrederea mea în așa numitele mijloace de vindecare generale m'am hotărît totuși a începe cu pilulele depurative ale d-tale, pentru a bombarda cu aceste mici globuri durerile mele îndelungate de hemorrhoidale. Fără întârziere trebuie să-ți mărturisesc, că suferințele mele vechi după o întrebunțare de 4 săptămâni, au încetat cu totul și că recomand în modul cel mai călduros în cercul amicilor mei aceste pilule. N'am nimic în contră și dacă vei face întrebunțare de aceste șire, — dar fără de publicarea completă a numelui.

Viena, 20 Februarie 1881. Cu toată stima C. v. T.

Balsam de degerături de I. Pserhofer, de mulți ani recunoscut ca cel mai sigur remediu în contra degerăturilor de tot felul, cum și pentru vindecarea de rane vechi etc. 1 burcănel 40 cr., expedit franco 65 cr.

Balsam de gușe, mijloc probat în contra gușii. Un flacon 40 cr., expedit franco 65 cr.

Esența de viață (picături de Praga) în contra stomacului stricat și a durerilor provenite din aceasta de tot soiul, un leac excelent de casă. 1 flacon 20 cr.

Esența de plantan un mijloc de casă general recunoscut și excelent în contra găturarului, răgușelii, a tusei dureroase, etc. Un flacon 50 cr., două flacoane expedit franco 1 fl. 50 cr.

Alifie americană de reumatism, remediul cel mai bun pentru toate relele reumatice, ca: durere de osul spinărei, junghiuri, ischias, migrenă, dureri de dinți, de cap, de urechiă, etc. etc. 1 fl. 20 cr.

Licor de ierburi alpine de W. O. Bernhard. 1 flacon 2 fl. 60 cr., $\frac{1}{2}$ flacon 1 fl. 40 cr.

Esență pentru ochi de Romershausen. 1 flacon 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ flacon 1 fl. 50 cr.

Prav în contra asudării picioarelor. 1 cutie 50 cr., expedit franco 75 cr.

Pomadă de Tannochinină de I. Pserhofer, de un șir de ani recunoscută ca cea mai probată dintre toate remediile pentru creșterea părului un borcan mare elegant 2 fl.

Alifie universală probată de prof. Steudel, la rane de umflături rele, la umflături ce erump în mod periodic la picioare, la ranele și aprinderile de țigă și la multe alte boale de acest soi.

Sare universală de curățenie de A. W. Bullrich. Un medicament excelent de casă în contra tuturor urmărilor ale indigestiunii: ca durere de cap, amețea, cărcei la stomac, acreală în gât, suferințe haemoro-diale, incuier etc. 1 pachet 1 fl.

Rachiu de drojdi o seticlă 60 cr.

Afară de preparatele numite aici se mai află în deposit toate specialitățile farmaceutice indigene și străine ce au fost anunțate în diarele austriace, și articolele, ce nu se află în deposit, se procurează prompt și ieftin.

Expedări pe postă se efectuează grabnic pre lungă trimiterea înainte a prețului, ori pre lungă rambursă postală.

Trimitețdu-se înainte prețul (mai bine prin asignațiune postală) porto se face mult mai ieftin, decăt cu rambursă.

[515] 6—12